మనస్పర్ధ

ప్రశాంతమైన సాయం సమయమది. సుమధుర కలకలారవాలతో వీడ్కోలు నిస్తున్నవి. వృద్ధ భానునకు ద్విజసంతతులు. తప్పిపోయిన కుమారుణ్ణి చిరకాలానికి కనుగొనబోయే తల్లిలోని యాత్రుతను తొణికిసలాడించుకుంటూ తన అరుణారుణ హస్తాలను చాచింది పశ్చిమ దిశకాంత వృద్ధభానుని కొరకు. ఆ చేతుల యెఱ్ఱదనంచే లోకమంతా రక్త సముద్రంలో మునిగి తేలుతూన్నట్లుంది. ప్రశాంతంగా వున్న ప్రతి ప్రాణి హృదయంలోనూ సంతోషానికీ విచారానికీ భిన్నమైన ఒక భావాన్ని నింపుతూన్నట్లున్నదా సమయంలోని ప్రకృతి. ఏదియేమైనా ఒక అనిర్వచనీయానందాన్ననుభవిస్తూందా గ్రామప్రజ. కాని వీటినీ వేటిని పట్టించుకోనట్లు సంతోషమయ ప్రపంచాన్ని పూర్తిగా వెలివేసిందా గ్రామంలోనే వున్న ఒక పెంకుటిల్లు.

అది ఒక చిన్నయిల్లు. దానిని చూడగానే ఆ గృహయజమాని కొంచెం కలవాడే ననిపిస్తుంది. ఆయింట్లో ఒకచిన్న గదిలోనుండి మూలుగు వినపడుతూంది. మంచంలో పడుకున్న శక్తిలేని ఒక బాలిక ముఖగహ్వరాన్నుండి వెలువడే శబ్దపరిణామం కాబోలీ మూలుగు. ఆ బాలిక చుట్టూ బంధుమిత్రులు గుమిగూడారు. అందరి ముఖాల్లోనూ విచార దేవతాపదవిన్యాసం కానవస్తూంది. అప్రయత్నంగా అందరికళ్ళల్లోనూ కన్నీరు సుళ్ళు తిరుగుతున్నవి. అవునుమరి! ఒక ముక్కుపచ్చలారని ముద్దు బాలిక యితరుల మధ్యగల మనస్పర్ధల మూలంగా తన నిండు ప్రాణాన్ని బలిపెడుతూంటే యే ప్రాణి జాలితో మునిగిపోదు? ఏ జీవిహృదయం సానుభూతిలో నిండిపోదు?

అసలు లక్ష్మయ్యది కొంచెం కల కుటుంబమే. ఒక్కగా నొక్క కూతురతనికి. ముద్దు మురిపాలతో పెంచుకుంటూ కుమార్తె ఆనందంలో స్వర్గాన్ని, ఆటల్లో అమరత్వాన్ని కనుగొన్న తండ్రి అతఁడు. ఆవూళ్ళోనే వున్నాడు రామారావనే డాక్టరు. ఆపల్లెటూరికంతా వైద్యుఁడుగా అతడొక్కడే శరణ్యం. అయినా కుడీ యెడమా అనకుండా తన శాయశక్తులా సహాయం చేసే బీదల పాలిటి కల్పవృక్షమనవచ్చతడిని.

చిన్నప్పటినుండీ లక్ష్మయ్యా, రామారావు లొక తల్లి బిడ్డల్లా మెలిగేవారు. ఆట పాటల్లోగాని, ఆహార విహారాదుల్లోగాని మనసు లొకటిగా శరీరాలు భిన్నంగా సంచరించే స్నేహితులు వారిరువురూ.

కాని కాలచక్రం పరిభ్రమిస్తున్నకొద్దీ వారిలో మార్పు రాసాగింది. స్నేహము, ప్రేమ అనే వాటి వధం చేసుకొని వాటిని తమ జీవితపు చరియల్లో నిండింపఁజేసుకొన్న ఆ పసిహృదయాలు కాలం గడిచినకొద్దీ వర్షానదులవలె అప్రసన్నములయినవి. కారణం లక్ష్మయ్య వంశ పారంపర్యంగా వస్తూన్న వ్యవసాయాన్నాదరించి పూజిస్తుంటే రామారావు డాక్టరు హోదా సంపాదించి లోకం దృష్టిలో గౌరవనీయుఁడు కావడం. అమాయకంగా జీవితంలోవున్న ఒడుదుడుకులను లెక్క చెయ్యకుండా చెయ్యీ చెయ్యీ కలుపుకుని స్నేహ సాగరాన్ని చేరే సెల యేళ్ళలాగున్న వారిబ్రతుకులకీ 'హోదా' ఒక అఖాతమై కూర్చుంది.

ఒకసారి రామారావు బహిరంగంగా లక్ష్మయ్యను గూర్చీ వ్యవసాయాన్నిగూర్చి హేళనగా తూలనాడాడు. ఆత్మగౌరవాన్ని రూపొందించుకొన్న లక్ష్మయ్య రామారావుని తిరస్కరించాడు. దానితో ఆయింటిమీద కాకి యీ యింటిమీద వాలకూడదన్నంత కట్టుదిట్టాలేర్పడ్డవి వారిరువురి మధ్యా.

ఇప్పుడు లక్ష్మయ్యస్థితి సందిగ్ధములో నున్నది. రామారావూరికంతా ఒక్కడే డాక్టరు. తన ముద్దు కుమార్తె చూస్తే అపాయకరమైన విష జ్వరం వల్ల మరణించనున్నది. అట్లని తన కూతుర్ని రక్షించుకోవడాని కాత్మాభిమానాన్ని ఒదులుకోవడమా? కాదని కానక గన్న కుమార్తె నిండుప్రాణాలని నిర్లక్ష్యం చెయ్యడమా? పోని పట్టణాన్నుండి మరియొక వైద్యుణ్ణి తెద్దామంటే యెంతలేదన్నా మూడుపూటల

[illegible]

[illegible]

"[illegible]"

శ్రీమతి ఊటుకూరు లక్ష్మీకాంతమ్మగారు

తెలుగుభాషాసమితి వారిచే ఇవ్వబడిన 1951-52 సం|| గ్రంథాలకు సాహిత్య బహుమతి ... గ్రంథములలో 'ఆంధ్ర కవయిత్రులు' అను గ్రంథము [illegible] ప్రత్యేక [illegible] బహుమతి పొందినది. ఈ గ్రంథమును రచించిన శ్రీమతి ఊటుకూరు లక్ష్మీకాంతమ్మ గారు [illegible] [illegible] 18వ శతాబ్ది ప్రారంభమునుండి తెలుగు సారస్వత [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]